

de Steltloper
integraal kindcentrum

Beleidsplan Voorschoolse Educatie

Mei 2025

IKC de Steltloper
Oosterweg 56
9367 RM DE WILP
0594-641858
steltloper@quadraten.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onze visie	3
De uitgangspunten van VVE	4
Werken met een VVE programma.....	5
Vroegtijdige signalering en toeleiding.....	7
Ontwikkeling, begeleiding en zorg	9
Ouders.....	9
Contact met het onderwijs.....	10
Gemeentelijk VVE overleg	11
Het cyclische proces	11
Voorschoolse Educatie Opleidingsplan 2025-2026.....	12

Inleiding

IKC De Steltloper verzorgt zowel bij KDV Babbel als bij Peuteropvang IKC De Steltloper een VVE aanbod voor kinderen in de leeftijd van 2 – 4 jaar. In dit beleidsplan staat beschreven op welke wijze Voorschoolse Educatie wordt aangeboden. Een aantal onderdelen staat zowel in het pedagogisch beleid beschreven als in het VVE beleid, doordat het voorschoolse aanbod geïntegreerd binnen de reguliere werkwijze wordt aangeboden is er een overlap.

Binnen IKC De Steltloper wordt nauw samengewerkt met het onderwijs om tot een integraal aanbod te komen. Een doorgaande lijn in aanbod en ontwikkeling is het gezamenlijk doel en streven. Dit is de reden waarom de term VVE door ons gehanteerd wordt, Voor- en Vroegschoolse Educatie. Het beleid VE beschrijft nu nog alleen de voorschoolse periode. In de komende jaren zal dit verder uitgebouwd worden naar een integraal Voor- en Vroegschools ontwikkelingsaanbod.

Onze visie

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen de wereld verkennen en onderzoeken. Ze willen leren, samen op avontuur gaan door te doen, te ervaren en te experimenteren. Vanuit een veilige basis gevormd door geborgenheid, warmte en veiligheid, wordt een passende omgeving gecreëerd waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers bieden kinderen hierbij stimulans en uitdaging door middel van een gericht voorschools aanbod. Ontwikkelingsrisico's worden vroegtijdig gesignaleerd. Vanuit de overtuiging dat een gerichte aanpak en een gedifferentieerd aanbod de onderwijskansen van kinderen verbeteren, vinden we het belangrijk dat alle kinderen kunnen deelnemen.

De ontwikkeling van het kind is een samenhangend geheel op zowel fysiek, intellectueel als persoonlijk vlak. In een omgeving waar structuur, uitdaging en veiligheid in balans zijn, staat het 'Spelend Leren' centraal. Voor kinderen is spelen de manier waarop zij de wereld verkennen en ontdekken. Ieder kind doet dit op zijn eigen wijze en eigen tempo. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een rijke en vooral talige leeromgeving met thema's die voor kinderen betekenisvol zijn en maken dat zij actief en betrokken bezig zijn. De kwaliteit van de interacties zijn hierbij essentieel, net als de uitdagende materialen en activiteiten. Op deze manier ontstaat een breed beredeneerd aanbod van activiteiten. Met als doel om kinderen een stap verder te brengen in hun ontwikkeling en in te zetten op de 'zone van de naaste ontwikkeling'. Door een steeds verdergaande samenwerking met het onderwijs krijgt de doorgaande peuter/kleuterlijn steeds meer vorm en wordt de overgang van opvang naar onderwijs een vloeiende doorgaande lijn.

Om tot een aansluitend aanbod te komen dat afgestemd is op het ontwikkelingsniveau en de ontwikkelingsbehoefte van het kind en de groep, is het belangrijk om de ontwikkeling van ieder kind zorgvuldig in kaart te brengen. Dit gebeurt aan de hand van de vier leerlijnen voor kinderen van 2 tot 6 jaar: taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel. Door gerichte observaties en met behulp van een gestandaardiseerd kindvolgsysteem, op basis van de SLO-doelen, hebben pedagogisch medewerkers inzichtelijk waar de behoeften en kansen liggen.

Een goede onderlinge samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers is van belang voor de ontwikkeling van het jonge kind. Ouders en opvang geven samen vorm en inhoud aan het educatief partnerschap. Met dit als uitgangspunt kan de samenwerking met partners uit de zorgketen gezocht worden voor ondersteuning en advisering.

De uitgangspunten van VVE

Intensief: Op een gekwalificeerde VVE locatie krijgt een kind (van 2-4 jaar) met een VVE indicatie 640 uur op jaarbasis aangeboden, dit komt neer op gemiddeld 16 uur tijdens schoolweken. Dit wordt door IKC De Steltloper aangeboden in 3 dagdelen van 5,5 uur tijdens de schoolweken (locatie Peuteropvang IKC De Steltloper) en 4 dagdelen van 4 uur tijdens de schoolweken (locatie Babbel). Eventueel is er een combinatie mogelijk, waarbij gebruik gemaakt wordt van 2 locaties.

Kwalitatief: Het aanbod wordt verzorgd door pedagogisch medewerkers die VVE gekwalificeerd zijn. Zij worden daarbij ondersteund door een HBO'er met een didactische achtergrond en een Pedagogisch Coach (VVE gecertificeerd) en Beleidsmedewerker.

Aan de hand van thema's worden ontwikkelingsgerichte activiteiten aangeboden die aansluiten bij de belevings- en ervaringswereld van de kinderen. Bij de voorbereiding van de activiteiten worden door middel van een brainstorm allerlei begrippen en woorden benoemd. Vervolgens worden deze verwerkt in verschillende kernactiviteiten, waarbij zoveel mogelijk materialen en boeken verzameld worden. De volgende kernactiviteiten worden wekelijks aangeboden:

Taal	Gesprekjes voeren, Taalbegrip, Woordenschat, Interactief voorlezen, Liedjes en opzegversjes
Rekenvaardigheden	Tellen, Ordenen, Wiskundige begrippen, Ruimtelijk inzicht, puzzels maken
Motoriek	Grove en fijne motoriek
Sociaal – emotioneel	Sociale omgang, Welbevinden, Omgaan met emoties
Natuur- en maatschappijbeleving	Algemene kennis, Ervaringen opdoen in de natuur en maatschappij
Creativiteit	Handvaardigheid, Muziek en dans, Drama
Algemeen	Zelfredzaamheid, Gezond gedrag, Werkhouding,

Jaarlijks worden er in samenwerking met de onderbouw van het onderwijs 4 gezamenlijke thema's uitgewerkt en tegelijkertijd aangeboden. Dit biedt kansen tot een meer praktische samenwerking tussen peuter en kleuter en een gevarieerder en gedifferentieerder aanbod. Pedagogisch en didactisch biedt dit voor de pedagogisch medewerkers en leerkrachten een gelegenheid tot afstemming op elkaars aanbod en handelen.

Langdurig: De periode waarin VVE wordt aangeboden loopt van de leeftijd van 2 tot 6 jaar. Dit betekent dat het loopt vanaf de indicatiestelling in de voorschoolse periode tot het einde van de vroegschoolse periode (eind groep 2).

Werken met een VVE programma

Bij IKC De Steltloper wordt op beide locaties (Peuteropvang De Steltloper en Babbel) gebruik gemaakt van 2 landelijk erkende VVE programma's die opgenomen zijn in de databank van Effectieve Jeugdinterventies van het NJI:

- Uk & Puk
- Startblokken van basisontwikkeling

Beide programma's sluiten aan op de ervaring- en belevingswereld van het jonge kind en richten zich op de brede ontwikkeling van kinderen en stimuleren de volgende ontwikkelingsgebieden: sociaal-emotioneel, de motoriek, de taal en de beginnende rekenvaardigheden.

Het werken met een VVE programma heeft een positief en stimulerend effect als er bewust en gericht mee gewerkt wordt. Door variatie in het aanbod van verschillende activiteiten en deze te laten aansluiten bij de behoeften van de kinderen in de groep, inspeland op de verschillende ontwikkelingsniveaus en interesses. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op bepaalde gebieden en kinderen die meer uitdaging aankunnen, komen hiermee goed tot hun recht. Het gericht werken met een programma werkt motiverend, het geeft de pedagogisch medewerkers handvatten om tot een goed aanbod te komen.

De pedagogisch medewerkers stellen ieder jaar een jaarplanning op van de verschillende thema's die zij willen aanbieden. Deze planning is een richtlijn, waarbij de medewerkers de ruimte hebben om in te spelen op gebeurtenissen of thema's die op enig moment erg kunnen gaan leven bij de kinderen van de groep. Jaarlijks worden minimaal 8 thema's aangeboden waarvan er minstens 4 uit het VVE programma van Uk & Puk aan de orde komen en de rest ingevuld worden volgens de principes van Startblokken.

- **Uk & Puk** is gericht op de kinderen van 0 – 4 jaar. Spelen staat centraal in Uk & Puk. De pop Puk is het speelkameraadje van de kinderen en beleeft allerlei avonturen. Hij is grappig, lief, stoer en soms zelfs een beetje stout. Zo wil hij heel graag snoepen van de pepernoten, krijgt hij een broertje/zusje, gaat hij naar de kapper of gaat hij logeren bij oma. Het programma biedt 10 thema's waarin activiteiten uitgewerkt zijn per leeftijdsgroep: baby's, dreumesen en peuters. Het programma biedt thematische activiteiten gericht op de verschillende ontwikkelingsgebieden, daarnaast worden er verschillende suggesties gegeven voor ontwikkelingsgerichte activiteiten binnen de dagelijkse rituelen. De thema's worden op de verschillende groepen gelijktijdig aangeboden, waarbij gedifferentieerd wordt in niveau aansluitend op de ontwikkelingsbehoefte van de doelgroep. Uk & Puk sluit aan op de methode Schatkist, die veel in het onderwijs wordt gebruikt, en vormt daarmee een doorgaande lijn met betrekking tot voor- en vroegschoolse ontwikkeling.
- Het programma **Startblokken** biedt de medewerkers de uitdaging om zelf een thema te ontwikkelen en richt zich meer op de vaardigheden en bewustwording van de rol van de medewerkers. Spelen vormt de basis van het thema. De verschillende spelvormen en de ontwikkeling van spel is leidend. Vanuit het spel worden de ontwikkelingsdomeinen aan de praktijk verbonden. Bijvoorbeeld bij het thema "boodschappen doen", wordt een winkel ingericht. De weegschaal, de kassa, de vormen van de pakjes; zij vormen de rekenprikkel, de gesprekken tussen klanten en verkoper, het benoemen van de koopwaar, de boeken die aangeboden worden; zij vormen de talige prikkels. De inrichting van de ruimte wordt vooral tijdens deze thema's als 'de derde pedagoog' ingezet. In dit programma staat de betrokkenheid

van kinderen, het inspelen op de interesses en vooral het aansluiten op de dagelijks handelen en imiteren van volwassenen op de voorgrond.

Startblokken samengevat:

- Thematisch werken
- Luisteren naar de ideeën van kinderen
- Kinderen mee laten helpen
- Bewust naar kinderen kijken
- Helpen spelen, meespelen, laten spelen
- Positief stimuleren: kinderen groeien ook van complimenten!

Samen vormen beide programma's een goede combinatie voor een gevarieerd en verantwoord aanbod.

Bij de voorbereiding van een thema vormt het groepsplan de basis. Per ontwikkelingsgebied worden concrete thema-activiteiten benoemd passend bij het ontwikkelingsniveau van de groep en gericht op ontwikkelingsstimulering. De inrichting van een themahoek, aankleding van de ruimte en van andere hoeken, boeken, liedjes, themagerichte materialen die de rekenprikkels, ontluikende geletterdheid stimuleren en mogelijkheden bieden om te experimenteren en te ontdekken. De activiteiten worden verwerkt in een weekplanning. Pedagogisch medewerkers maken notities bij de uitgevoerde activiteiten en observeren welke kinderen extra ondersteuning of extra uitdaging nodig hebben.

De meerwaarde

- Kinderen leren nieuwe vaardigheden door actief bezig te zijn en lekker te spelen.
- Een preventieve aanpak van ontwikkelingsachterstanden door het bieden van een rijke leeromgeving met een hoog niveau van pedagogische kwaliteit met als doel de stimulering van de ontwikkeling van alle kinderen in de leeftijd van 0-4 of 2-4 jaar.
- Een beredeneerd aanbod gebaseerd op de SLO doelen en sluit daarmee aan op de methodes van de onderbouw in het onderwijs.

De ruimte als 'derde pedagoog'

- Kinderen ontwikkelen zich door ervaringen op te doen en in interactie te staan met andere kinderen, met volwassenen en met de ingerichte ruimte waarin zij zich bevinden. Andere kinderen, volwassenen en de inrichting van de ruimte zijn van pedagogische waarde en bieden ontwikkelkansen. Door de onderlinge wisselwerking beïnvloeden zij elkaar.
- De eerste pedagoog zijn de andere kinderen, door de onderlinge verschillen leren kinderen veel van elkaar. Dit doen we door activiteiten in grote groepen aan te bieden, in kleine kring of in tweetallen.
- De tweede pedagoog zijn de ouders en pedagogisch medewerkers (volwassenen). Zij voeden het kind op en hebben de grootste invloed op de ontwikkeling en het welzijn van een kind. Pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkeling door middel van een aanbod, maar nog meer door de interactieve vaardigheden die zij toepassen:
 - Sensitief en responsief reageren
 - Respect voor autonomie
 - Structureren en grenzen stellen
 - Praten en uitleggen
 - Ontwikkelingsstimulering
 - Kansen grijpen en kansen creëren
 - Interactief voorlezen

- De derde pedagoog is de ruimte. De indeling en inrichting, de meubels en materialen die gebruikt worden hebben invloed op de kinderen en de mensen die zich in de ruimte bevinden. Een goed ingerichte ruimte zorgt ervoor dat kinderen zich veilig voelen en laat hen tot rust komen. Kinderen weten wat van hen verwacht wordt en welke grenzen er zijn, waardoor ze langer en geconcentreerder spelen en elkaar minder storen. De inrichting biedt kansen en stelt kinderen in staat om zich te ontplooien op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Dit betekent dat de ingerichte ruimte in de eerste plaats geborgenheid, eigenheid en zelfontplooiing mogelijk moet maken. Maar ook mogelijkheid moet bieden om te kunnen bewegen, muziek te maken en spelend te leren. Een functionele en een praktische inrichting zijn van belang, afgestemd op de leeftijd en verzorgd en gestructureerd ingedeeld. De opstelling van het meubilair, de bereikbaarheid van het speelmateriaal, uitdaging, variatie en het werken met verschillende (thema) hoeken zijn belangrijke aandachtspunten.

De groep is ingericht met verschillende hoeken voor het opdoen van ervaringen:

- minimaal een bouwhoek, leeshoek, huishoek, knutsel-/puzzel-/constructiehoek met verschillende materialen
- een thematafel waar kinderen kunnen thema gebonden kunnen ontdekken en ervaren
- een themahoek om in te spelen, te imiteren en levensecht te oefenen.

Vanuit de voorschoolse educatie stellen we een aantal eisen aan de materialen die gebruikt worden:

- levensechte materialen
- open materialen, blokken of duplo, o.i.d.
- aanwezigheid van cijfers
- aanwezigheid van letters en woorden
- dagritmekaarten en hoekkaarten
- pictogrammen of foto's op de opbergbakken

Met de dagritmekaarten visualiseren we de dagindeling. Het activiteitenaanbod biedt afwisselend rustige en actieve activiteiten. In de werkinstructies staat de dagindeling beschreven. Een vast dagritme biedt kinderen overzicht en veiligheid, de dag is voorspelbaar. Dit maakt de drempel lager om aan de activiteiten deel te nemen.

Vroegtijdige signalering en toeleiding

De screening en het indiceren van jonge kinderen gebeurt door de JGZ en dan specifiek door de consultatieverpleegkundigen of jeugdarts van het consultatiebureau. De gemeente bepaalt welke doelgroepdefinitie voor VVE kinderen gehanteerd wordt. De volgende criteria staan in het doelgroepenbeleid van gemeente Westerkwartier en gemeente Opsterland beschreven als indicatoren voor een VVE indicatie:

- Opleidingsniveau ouders; een laag opleidingsniveau kan een indicator zijn (zoals max. basisonderwijs, (v)so-zmlk, lbo/vbo praktijkonderwijs, vmbo basis, lts, leao, lhno)
- Stimulerend vermogen vanuit de directe omgeving; wordt er met het kind gespeeld, hoe wordt er met het kind gesproken, wordt er thuis voorgelezen, hebben de ouders indicatie stevig ouderschap gehad,
- Niveau (taal) ontwikkeling van het kind; aan de hand van de Score Taalachterstanden (screening vanaf 2 jaar)
- Verblijfsduur van de moeder in Nederland
- Ouders in schuldsanering; of inkomensgrens i.v.m. armoede.

Wanneer een kind in meer of mindere zin aan 4 van de genoemde indicatoren voldoet, kan een VVE indicatie afgegeven worden.

Signalering en verwijzing door de consultatieverpleegkundige

De JGZ is verantwoordelijk voor het signaleren, indiceren, verwijzen en toeleiding van het kind naar een kinderopvangorganisatie.

De 'VVE-monitor' is een digitaal portaal waarin een kind na de indicatie doorverwezen wordt naar een kinderopvangorganisatie.

De consultatieverpleegkundige doet dit door middel van een melding, waarna de kinderopvangorganisatie aangeeft of het kind geplaatst kan worden. De kinderopvangorganisatie koppelt dit terug in de 'VVE-monitor'. Vervolgens rapporteert de kinderopvangorganisatie het verloop in de 'VVE-monitor' of tijdens de bezoeken van de consultatieverpleegkundig aan de organisatie. Op deze wijze blijft het kind als doelgroepkind bij de JGZ in beeld.

Vanaf de geboorte is het kind in beeld bij het consultatiebureau. De consultatieverpleegkundige legt een kinddossier aan en verzamelt informatie over het kind en de gezinssituatie bij huisbezoeken en contactmomenten. Afhankelijk van het verloop van de ontwikkeling van het kind en de vragen van de ouder, biedt de consultatieverpleegkundige advies en ondersteuning. Ouders worden uitgenodigd voor de contactmomenten met het consultatiebureau, zij zijn niet verplicht om op deze uitnodiging in te gaan. Vanaf de leeftijd van 2 jaar wordt de taalontwikkeling beoordeeld tijdens een contactmoment op het consultatiebureau.

De JGZ verwijst een VVE kind door naar een kinderorganisatie als:

- Het kind als VVE kind in het kinddossier geregistreerd staat;
- Ouders toestemming hebben gegeven om kindgegevens naar de VVE organisatie door te geven;
- Ouders een keuze hebben gemaakt bij welke kinderopvangorganisatie zij het VVE kind willen aanmelden.

Signalering door pedagogisch medewerkers na plaatsing op de peuteropvang/kinderopvang

De ontwikkeling van de kinderen wordt vanaf 3 maanden na plaatsing gevolgd door middel van het kindvolgsysteem SLO-doelen. Pedagogisch medewerkers kunnen door middel van deze observatie of andere signalen zorgen hebben m.b.t. (dreigende) achterstand op één of meerdere ontwikkelingsgebieden. De mentor van het betreffende kind deelt haar zorg met de ouders, dit gebeurt in een zo vroeg mogelijk stadium. In eerste instantie wordt door middel van een begeleidingsplan extra ondersteuning geboden wordt. Mocht de zorg blijven, dan bespreekt de mentor met de ouders de mogelijkheid om een indicatie aan te vragen bij de contactpersoon van JGZ i.v.m. VVE indicatie.

Op basis van de benoemde zorg en de eigen notities in het kinddossier maakt de JGZ een inschatting of actie gewenst is en welke actie wenselijk is, het afgeven van een VVE indicatie en/of het kind doorverwijzen naar andere hulpverlening.

Voor twijfels, vragen en zorgen rond de ontwikkeling van individuele kinderen is er regelmatig afstemming met de consultatieverpleegkundige van het JGZ en wordt in overleg actie ondernomen.

Twee keer per jaar voeren de coördinatoren van de peuter- en babygroep overleg met de consultatieverpleegkundige van het JGZ. Dit overleg is bedoeld om actuele onderwerpen met elkaar te bespreken, zorgroutes op elkaar af te stemmen en (met toestemming van ouders) casussen te bespreken.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De beginsituatie van elk kind dat de dagopvang bezoekt wordt vastgelegd aan de hand van het intakeformulier. Het formulier wordt samen met de ouders ingevuld tijdens het intakegesprek. Het intakeformulier van de SLO-doelen wordt hiervoor gebruikt. Op deze wijze staan alle gegevens van een kind in hetzelfde dossier.

Na 3 maanden volgt de eerste observatie in het kindvolgsysteem door de mentor van het kind. De observatie wordt met de ouders doorgesproken. Vervolgens wordt ieder half jaar een observatie uitgevoerd en het kindvolgsysteem ingevuld. In februari en september worden de observaties uitgevoerd. Vanaf de peutergroep worden de SLO-doelen in het kader van VVE gescoord.

Voor de VVE kinderen worden individuele begeleidingsplannen opgesteld, waarin de extra en gerichte ondersteuning staat beschreven. Dit in overleg met en na instemming van de ouders. De mentor van het kind stelt dit plan op in overleg met de coördinator van de peutergroep en ondersteunt door de IB-er van IKC de basisschool. Gezamenlijk dragen de pedagogisch medewerkers zorg voor het uitvoeren van het begeleidingsplan. De acties en ondersteuning richt zich zoveel mogelijk op actieve stimulering samen met andere leeftijdgenootjes. De ouders hebben inzage in het begeleidingsplan. Vooraf wordt de duur van het plan bepaald en een evaluatiemoment afgesproken, eerst met coördinator en mentor en vervolgens met de ouders.

Ouders

Ouders vertrouwen hun kind toe aan de kinderopvang. Het beleid t.a.v. plaatsing, een prettig verblijf voor het kind op de opvang, de communicatie en afstemming met ouders staat in verschillende protocollen en pedagogisch beleid beschreven. In het beleidsplan Voorschoolse Educatie staat beschreven wat in het kader van VVE de ouders geboden wordt:

1. Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen

Ouders worden gestimuleerd om thuis samen met de peuter VVE-activiteiten te ondernemen. Denk bijvoorbeeld aan het verzamelen van spulletjes voor een bepaald thema of het stimuleren van het voorlezen thuis, door middel van de leeskoftjes. Ouders krijgen tips over ontwikkeling stimulerende activiteiten via ouderbrieven over de diverse thema's en in oudergesprekken. Daarnaast worden er ouderavonden georganiseerd

2. Participatie in VVE-activiteiten in de voorschool

Door middel van ouderbrieven en themaposters/-hoekjes worden ouders op de hoogte gebracht van de lopende thema's en activiteiten binnen de dagopvang. Ouders worden uitgenodigd deel te nemen aan thema-activiteiten, informatiebijeenkomsten over VVE, knutselactiviteiten, uitstapjes.

3. VVE Thuis

VVE Thuis is een programma voor ouders met kinderen van 3 tot 6 jaar die deelnemen aan voor- en voorschoolse educatie. De activiteiten van VVE Thuis sluiten aan bij de VVE programma's bij de dagopvang. Hierdoor komen woorden, begrippen en andere leerinhouden zowel bij de opvang als thuis aan de orde. Ouders leren hoe ze hun kind kunnen stimuleren en ondersteunen in de ontwikkeling. Hun betrokkenheid bij de educatie van het kind wordt vergroot.

Door deze combinatie van ontwikkelingsstimulering tijdens de opvang en thuis, is het effect op de ontwikkeling van kinderen groter dan van afzonderlijke programma's. Ook op lange termijn.

Ieder thema heeft een themaboekje met activiteiten die de ouders thuis met hun kind gaan uitvoeren. Daarnaast worden er door de coördinator VVE Thuis in samenwerking met het peuterteam activiteiten aangeboden gericht op het stimuleren van ouders.

Ouders van kinderen met een VVE indicatie hebben namelijk een extra inspanningsverplichting om de ontwikkeling van hun kind te stimuleren. In de gesprekken met ouders bij intake en bij het bespreken van de ontwikkeling van hun kind wordt ook de betrokkenheid van ouders in kaart gebracht met behulp van het formulier ouderbetrokkenheid. Dit formulier wordt bij elk oudergesprek over het ontwikkelingsverloop geactualiseerd. Middels dit formulier brengt de pedagogisch medewerker samen met de ouder in kaart waar de opvoedings- en ondersteuningsvragen vanuit de ouder liggen en tot welke mate van participatie de ouder bereid is.

4. De thuistaal

Tijdens het intakegesprek vraagt de pedagogisch medewerker welke taal in de thuissituatie gesproken wordt en dit wordt geregistreerd. Tijdens het verblijf van de peuter in de dagopvang wordt rekening gehouden met de thuistaal, maar wordt het kind gestimuleerd de Nederlandse taal eigen te maken. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die vaardig zijn in de moedertaal een 2de taal sneller en gemakkelijker leren.

5. Informatie over thema's

Ouders worden geïnformeerd over de thema's waarover gewerkt gaat worden en welke activiteiten er in dit kader worden gedaan. Op de locaties waar met een VVE-programma wordt gewerkt, wordt aan het begin van elk thema een themaplanner gemaakt. In de ouderbrief wordt een korte uitleg gegeven over het thema met boeken, liedjes en activiteiten die men thuis met kinderen kan doen in het kader van het thema en de ouderbetrokkenheid.

Contact met het onderwijs

Overdracht

Om de doorgaande lijn naar het basisonderwijs te bevorderen en de overgang van het kinderdagverblijf/ de peuteropvang naar de basisschool te versoepelen, werken we met een overdracht naar de basisschool. Als een kind bijna 4 jaar oud is, wordt het overdrachtsformulier van het kind ingevuld. In het overdrachtsformulier staan achtergrondgegevens over het kind en de opvang en worden gegevens betreffende de ontwikkeling van het kind op verschillende ontwikkelingsgebieden beschreven (het kindvolgsysteem).

Het ingevulde formulier wordt te allen tijde door de mentor besproken met ouders en er wordt instemming gevraagd, voordat de informatie aan de betreffende basisschool wordt overgedragen.

Ouders hebben een informatieplicht naar de basisschool en zorgen er in principe zelf voor dat deze informatie bij de betreffende school terecht komt. Maar de overdracht van de informatie kan ook door de voorschoolse opvang verzorgd worden.

VVE kinderen worden altijd warm overgedragen, mits ouders hiervoor toestemming hebben gegeven. Indien nodig kan de pedagogisch medewerker/mentor in de overdracht naar school bijzonderheden, aandachtspunten en zorgen rond een kind nader toelichten. Als er extra zorg nodig is rond een kind op de basisschool, is het belangrijk dat dit al in een vroeg stadium (3 jaar 5mnd) bij de betreffende basisschool wordt aangegeven. Op deze manier hebben zij voldoende tijd om eventuele benodigde acties uit te zetten in het kader van Passend Onderwijs.

Doorgaande lijn

De programma's die gebruikt worden in de voor- en vroegschoolse periode sluiten op elkaar aan, in de zin dat zij gebaseerd zijn op het werken met de SLO doelen. We streven ernaar zoveel als mogelijk onderling afstemming te vinden op thema's en inhoud en het uitvoeren van een aantal gezamenlijke activiteiten (inhoudelijk doorgaande lijn).

Deze zogenoemde peuter-kleuteroverleggen hebben als doel de doorgaande lijn te borgen. Tijdens het schooljaar 2022 – 2023 is een gezamenlijke peuter-kleutervisie opgesteld. Deze zal de komende tijd omgezet worden naar een gezamenlijke werkwijze en een gezamenlijk aanbod van VVE activiteiten.

Gemeentelijk VVE overleg

Op gemeentelijk niveau wordt meerdere keren per jaar een VVE overleg gepland waar de VVE locaties geacht worden aan deel te nemen. Het overleg biedt de mogelijkheid voor de gemeente om de dialoog te voeren over de kwaliteit van de uitvoering van vroegschoolse educatie en/of over de doorgaande leerlijn VVE. Een ander positief effect is dat hiermee de dialoog over de opbrengsten van VVE gevoerd kan worden.

Het cyclische proces

Bij IKC De Steltloper evalueren en verbeteren we ons VVE-beleid jaarlijks in een gestructureerde kwaliteitscyclus. Dit cyclische proces zorgt ervoor dat ons aanbod altijd actueel blijft, aansluit bij nieuwe inzichten, wetgeving en de behoeften van kinderen, ouders en team.

PDCA-cyclus in de praktijk

We doorlopen de vier stappen van de PDPC-cyclus (Plan-Do-Check-Act) systematisch:

Plan (september):

Pedagogisch team en coördinatoren stellen een VVE-werkplan op voor het nieuwe schooljaar. We nemen doelen mee uit de vorige cyclus, zoals "Uitbreiden VVE Thuisdeelname met 20%". Gemeenschappelijke thema's met school worden gepland en gekoppeld aan SLO-doelen.

Do (oktober-juni):

Het werkplan wordt uitgevoerd. Pedagogisch medewerkers leggen observaties vast in het SLO-kindvolgsysteem, voeren begeleidingsplannen uit en organiseren ouderactiviteiten. Maandelijks evalueren we in teamoverleg: "Hoe landden de thema's bij de kinderen?"

Check (juni/juli):

Twee keer per jaar (februari/september) analyseren we kindobservaties, ouderpeilingen en JGZ-data. Vragen als: Welke vooruitgang zien we bij VVE-indicatiekinderen? Voldoen we aan de 640 uur? Welke knelpunten zijn er in de doorgaande lijn? Resultaten komen in een evaluatierapport.

Act (augustus): Op basis van de evaluatie stellen we bijstellingen voor. Bijvoorbeeld: meer focus op motoriek door extra buitenspel, of een nieuwe ouderavond over thuistaal. Het bestuur en de pedagogisch coach keuren dit goed. Het aangepaste werkplan vormt de basis voor het nieuwe jaar.

Dit proces maakt ons VVE-aanbod levend en verbeterend: kinderen profiteren van een steeds sterker wordende aanpak, ouders zien concrete resultaten en inspectie herkent onze systematische kwaliteitsborging.

Voorschoolse Educatie Opleidingsplan 2025-2026

Jaarlijks wordt er een opleidingsplan opgesteld dat in juni wordt vastgesteld. Het plan loopt van september tot en met augustus van het volgende jaar. Medewerkers ontvangen specifieke scholing en ondersteuning gericht op de Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie.

Doel: Pedagogisch medewerkers bieden kinderen stimulans en uitdaging door middel van een gericht voorschools aanbod. Hierdoor worden dreigende ontwikkelingsachterstanden vroegtijdig gesignaleerd. Door een gerichte aanpak en een gedifferentieerd aanbod waaraan alle kinderen deelnemen, verbeteren de onderwijskansen van kinderen en wordt kansenongelijkheid bestreden.

Vanuit deze visie is het van belang dat medewerkers over voldoende bagage aan actuele kennis en vaardigheden beschikken om aan deze doelen te werken. En ook in de samenwerking met ouders wordt het nodige aan vaardigheden en kennis van de pedagogisch medewerker verwacht. Het scholingsaanbod is ingericht op het versterken en verbeteren van visie en kwaliteit, maar ook op de scholingsbehoefte die door medewerkers wordt aangegeven.

Naast externe scholing en training ontvangt iedere medewerker interne begeleiding en coaching gericht op het aanbod van voorschoolse educatie. De pedagogisch coach sluit aan op de coaching-behoefte van de pedagogisch medewerker. Deze geeft zelf aan waar de behoefte aan coaching ligt. Eventueel resulteert dit in scholing of kan dit in het verlengde van het scholingsaanbod liggen.

Door het scholingsaanbod en pedagogisch coachen wordt het professioneel handelen van de pedagogisch medewerkers vergroot en blijven zij zich in hun vak ontwikkelen. Dit bevordert het zelfvertrouwen en het werkplezier van de pedagogisch medewerkers.

Scholing aanbod 2025 - 2026

- **VVE training:** 2 medewerkers volgen de VVE Sterk training bij Timpaan: A. Frik-Veenstra en J. Hazeloop.

Borging:

Om de opgedane kennis en vaardigheden van de VVE training te borgen ondersteunt de pedagogisch coach de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch coach is ook de VVE-coördinator en is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de uitvoering van VVE. Jaarlijks verzorgt de Pedagogisch coach 3 themabijeenkomsten t.a.v. de Voor- en vroegschoolse educatie.

- Borgingsmodules VVE: Spiekr, biedt de volgende modules aan:
 - Interactieve vaardigheden
 - Spelbegeleiding
 - Ruimte als derde pedagoog
 - Welbevinden en betrokkenheid van kinderen
 - Borging Uk & Puk

2025-2026: deelnemers:

Aukje Holtrust, Tanja Sietzema, Danielle Venhuizen, Harmien Lafontaine, Marlies Kiewiet, Alinda de Jong,

Pedagogisch Coach en Beleidsmedewerker

Quadraten Kinderopvang heeft voor de locaties IKC De Steltloper en locatie Babbel een gekwalificeerde pedagogisch coach VVE/ beleidsmedewerker in dienst. (In bezit van certificaat Startblokken/ handelingsgericht werken met Uk en Puk): Laura Roffel
Borging:

2025–2026: Scholing pedagogisch coach: Spiekr

Daarnaast ontvangt de Pedagogisch Coach interne coaching vanuit de organisatie Quadraten Onderwijs, door een gedragscoach en een onderwijscoach.

Individuele training of scholing

Evaluatie van het VE opleidingsplan

- Jaarlijks worden tijdens de functioneringsgesprekken (maart/april) en coaching gesprekken de aangeboden opleidingen geëvalueerd. Tijdens deze evaluatie komen de volgende punten aan de orde:
 - Ervaringen m.b.t. de aangeboden cursussen/trainingen,
 - Welke kennis er is opgedaan,
 - Welke nieuwe inzichten door de cursus/training tot stand zijn gekomen. Vormen die een aanleiding om de huidige visie of werkwijze te evalueren of te herzien.
 - Wensen t.a.v. begeleiding en/of nieuwe/aanvullende scholing.
- Daarnaast wordt tijdens coaching gesprekken en groepsoverleggen geïnventariseerd welke kennis ontbreekt of waar verdieping gewenst is.
- Aan de hand van deze gespreksevaluaties op individueel en op teamniveau wordt het opleidingsplan in mei geëvalueerd. Vervolgens wordt in mei een opleidingsplan opgesteld voor het volgende schooljaar aan de hand van de bevindingen en nieuwe ontwikkelbehoeftes.